

KÚRIA

Bfv.I.1137/2013/12.szám

A Kúria Budapesten, a 2014. év április hó 14. napján tartott tanácsülésen meghozta a következő

v é g z é s t :

A közveszélyokozás vétsége miatt folyamatban volt büntetőügyben a terhelt védője által előterjesztett felülvizsgálati indítványt elbírálva a Kecskeméti Városi Bíróság 5.B.1492/2009/28. számú, és a Kecskeméti Törvényszék 2.Bf.224/2012/7. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, és ebben az ügyben sem az indítvány előterjesztője, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

I n d o k o l á s

A terheltet a Kecskeméti Városi Bíróság a 2012. március 20-án kihirdetett 5.B.1492/2009/28. számú ítéletével bűnösnek mondta ki közveszélyokozás vétségében [1978. évi IV. törvény 259. § (1) bek., (4) bek. I. fordulata], ezért egy évi fogházbüntetésre ítélte, melynek végrehajtását két évi próbaidőre felfüggesztette. Rendelkezett arról, hogy a terhelt a fogházbüntetés esetleges végrehajtásának elrendelése esetén a büntetés legalább kétharmad részének kitöltése után bocsátható feltételes szabadságra. Rendelkezett továbbá a bűnjelekről, a bűnügyi költségről, valamint a magánfelek által előterjesztett polgári jogi igényeket egyéb törvényes útra utasította.

A védelmi fellebbezés alapján másodfokon eljáró Kecskeméti Törvényszék a 2013. június 11-én jogerőre emelkedett

2.Bf.224/2012/7. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, a próbaidő tartamát egy évre enyhítette és a terheltet előzetes mentesítésben részesítette. A bűnjelekkel kapcsolatos rendelkezést megváltoztatta, további magánfél polgári jogi igényének érvényesítését utasította egyéb törvényes útra, egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

A jogerős határozatok ellen a terhelt védője terjesztett elő a Be. 416. § (1) bekezdés a) és b) pontját megjelölve felülvizsgálati indítványt, amelyben a bűncselekmény téves anyagi jogi megítélését sérelmezve a megtámadott határozatok megváltoztatását és a terhelt felmentését kérte, mivel nem állapítható meg bűncselekmény elkövetése.

Sérelmezte, hogy az alapeljárásban a bíróságok nem tárták fel kellőképpen a terheltet mentő körülményeket, nem tisztázták pontosan a tényállást, mivel nem vizsgálták a robbanáshoz vezető esetet megelőző és az azt követő állapotot.

A védő álláspontja szerint a gázmérő nyomáscsökkentője évek óta védőfedél nélkül, szigetelőszalaggal körbetekerve működött. Ezt a rendellenes állapotot a gázszolgáltató szakembereinek az ellenőrzések során észlelniük kellett, de nem vagy nem megfelelően kifogásolták a nyomáscsökkentő veszélyes állapotát, holott ennek megszüntetésére a gázszolgáltató lett volna köteles. Mivel a terhelt tudott a gázszolgáltató általi ellenőrzésekről, alappal bízhatott abban, hogy a nyomáscsökkentő megfelelően működik, és mindössze a korábbi állapotot állította vissza, amikor a leesett szigetelőszalagot felhelyezte. Vélekedése szerint a szakértő nem tudta megállapítani, hogy a belekerült víz és más szennyeződés által a nyomáscsökkentő mennyire volt működőképes, tárgyalási nyilatkozatában pedig a szakértő kifejtette, hogy a terhelt a szigetelőszalag feltekerésével nem változtatott a veszélyhelyzeten, ha tehát semmi mást nem tett volna, csupán bekapcsolja a gázkonvektorokat, a robbanás ugyanúgy bekövetkezett volna.

A Legfőbb Ügyészség írásban tett nyilatkozatában utalt rá, hogy a felülvizsgálati indítványnak a tényállás felderítetlenségét, a bizonyítékok mérlegelését, a gázszolgáltató szakembereinek mulasztását, továbbá a nyomáscsökkentő más okból való meghibásodása vizsgálatának elmulasztását sérelmező része - mivel a tényállást támadja - törvényben kizárt, míg a terhelt bűnösségének megállapítását a büntető anyagi jog szabályainak megsértésével sérelmező része nem alapos.

Mindezekre figyelemmel a felülvizsgálati indítvánnyal megtámadott ítéletek hatályában fenntartását indítványozta (BF.2034/2013/1.).

A Kúria a Be. 423. § (4) bekezdésére figyelemmel a megtámadott határozatot csak a felülvizsgálati indítvánnyal megtámadott

részeiben és csak a felülvizsgálati indítványban meghatározott ok alapján bírálta felül. A hivatkozott törvényhely (5) bekezdésére tekintettel a 416. § (1) bekezdésének c) pontjában meghatározott, feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező esetleges eljárási szabálysértésekre is figyelemmel volt.

Ilyen eljárási szabálysértést azonban a felülbírálat során nem észlelt.

A felülvizsgálati indítvány részben a törvényben kizárt, részben alaptalan.

A Be. 423. § (1) bekezdésében meghatározott eljárásjogi szabály szerint a felülvizsgálati eljárásban a jogerős határozatban megállapított tényállás az irányadó, amely a felülvizsgálati indítványban nem támadható. Ebből következően a jogerős ítélet törvényességét a Kúria alapvetően az ítéleti tényállással összefüggésben vizsgálta.

A felülvizsgálati indítványnak, továbbá a Legfőbb Ügyészség átiratára megtett írásbeli észrevételeknek azon részei, amelyek a tényállás felderítetlenségét, a gázszolgáltató mulasztását, valamint a szakértői vélemény hiányosságait támadják, ez előzőekben idézett törvényi tilalomba ütköznek. A tényállás vitatásával összefüggő felülvizsgálati ok a törvényben [Be. 416. § (1) bekezdés] nem szerepel. Ez okból a Kúria a tényállást támadó érveket érdemben nem vizsgálta.

A felülvizsgálati indítvány tartalmát tekintve kizárólag a Be. 416. § (1) bekezdésének a) pontjára hivatkozik.

Eszerint felülvizsgálatnak akkor van helye, ha a terhelt bűnösségének megállapítására a büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt került sor.

A felülvizsgálati indítványt - a Be. 416. § (1) bekezdésének e) és f) pontjában meghatározott esetek kivételével - a megtámadott határozat meghozatala idején hatályos jogszabályok alapján kell elbírálni.

A terhelt terhére rótt bűncselekmény elkövetéskor hatályban volt 1978. évi IV. törvény 259. § (1) bekezdése értelmében a közveszélyokozás bűncselekményét követi el, aki robbanó, sugárzó avagy más anyag, energia vagy tűz pusztító hatásának kiváltásával közveszélyt idéz elő. E törvényhely (4) bekezdése szerint, aki a közveszélyokozást gondatlanságból követi el, vétség miatt három évig, különösen nagy vagy ezt meghaladó vagyoni hátrány esetén öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Az 1978. évi IV. törvény 14. §-a szerint gondatlanságból követi el a bűncselekményt, aki előre látja magatartásának lehetséges következményeit, de könnyelműen bízik azok elmaradásában (tudatos gondatlanság); úgyszintén az is, aki e következmények lehetőségét azért nem látja előre, mert a tőle

elvárható figyelmet vagy körütekintést elmulasztja (hanyagság).

A jogerős ítélettel megállapított, így a felülvizsgálati eljárásban kötelezően irányadó tényállás lényege szerint a villanyszerelő foglalkozású terhelt fűtésszabályozásra vonatkozó elektronikai ismeretekkel rendelkezett.

2007. december 29-én a kora délutáni órákban a testvére tulajdonát képező hétvégi ház udvarán lévő gázvezetékre felszerelt nyomáscsökkentő biztonsági szelepét szigetelőszalaggal körbetekerte, melynek következtében a nyomást szabályozó szelep fennakadt, így a biztonsági gyors zár nyitott állapotba került. A nyomásszabályozó meghibásodása következtében a házba nagy nyomással beáramlott a földgáz, melynek eredményeként az ikerház másik lakásának pincéjében lévő gázóra szétnyílt, a lakás légterébe a földgáz szabadon beáramlott, onnan eltávozni nem tudott. A feldúsult földgáz a gázkonvektor őrlángjától begyulladt és a nyílt láng berobbantotta a földgáz és levegő elegyét. A bekövetkezett robbanás során összesen húsz ingatlanban, egyenként 20.000 forint és 22 millió forint közötti összegű kár keletkezett.

A robbanás kiváltó oka két ok együttes fennállására vezethető vissza: a szabályozószelep fennakadása és a biztonsági gyorszár nyitott állapota. Az előbbi hibát az eredményezte, hogy a szabályozó szelep alá szorult egy idegen anyag, a másik ok azonban egyértelműen akkor keletkezett, amikor a terhelt a szigetelőszalaggal körbetekerte a szerkezetet.

A baleset nagy valószínűséggel nem következett volna be, ha a biztonsági gyorszár működtető karja nincs benyomott állapotban rögzítve. A robbanás ekként a terhelt tevékenysége és a véletlenek egybeesése következtében jött létre.

A felülvizsgált ítélet rögzíti, hogy a terhelt gázszerelési munkákban szakmai ismeretekkel nem rendelkezett, ezért fel kellett volna ismernie azt, hogy a fűtésrendszer fennálló hibájának elhárítása szakember közreműködését igényli. A terhelt - annak ellenére, hogy a telekhatáron belüli első elzáró és nyomásszabályozó, valamint a csatlakozóvezeték és a mérőóra tekintetében bármilyen javítást, módosítást, vagy átalakítást csak a gázszolgáltató által felülvizsgált és engedélyezett tervek alapján lehetséges véghezvinni - hozzáértés hiányában, engedély nélkül és szakszerűtlenül végzett gázszerelési munkálatokat.

A Kúria egyetértett a Legfőbb Ügyésszeggel abban, miszerint a terhelt a tőle elvárható figyelmet elmulasztotta, amikor a közismerten robbanásveszélyes anyaggal működő berendezés meghibásodásának észlelését követően - holott erre lehetősége volt - nem kérte szakember segítségét, hanem maga kívánta a gázmennyiség beáramlását a nyomásszabályozó szelep benyomott állapotában, szigetelőszalaggal rögzítésével biztosítani. Ezzel ugyanakkor megakadályozta, hogy az utcai gázvezetékől 3 bar nyomással beáramló gáz nyomását a szabályosan működő

nyomásszabályozó szelep csökkentse. A beáramló gáz begyulladt, és az ezzel okozati összefüggésben bekövetkezett robbanás folytán a szomszédos ingatlanok megrongálódtak.

A Kúria osztotta az alapügyben eljáró bíróságok álláspontját abban, hogy a terhelt a tőle elvárható figyelem és körületekintés elmulasztása miatt nem látta előre a cselekménye lehetséges következményeit, így a büntető anyagi jog szabályainak megsértése nélkül minősítették a terhelt terhére rótt cselekményt gondatlanságból elkövetett közveszélyokozás vétségének.

A Be. 416. § (1) bekezdés b) pont szerint felülvizsgálati ok az is, ha a bűncselekmény törvénysértő minősítése vagy a büntetőjog más szabályának megsértése miatt törvénysértő büntetést szabtak ki, törvénysértő intézkedést alkalmaztak, vagy a büntetés végrehajtását a törvényben foglalt kizáró ok ellenére függesztették fel.

Törvénysértő minősítésre az indítványozó maga sem hivatkozott.

Mindezekre figyelemmel a Kúria – a Be. 424. § (1) bekezdése szerint tanácsulésen eljárva – a Be. 426. § alapján a megtámadott határozatokat hatályukban fenntartotta.

A végzés elleni fellebbezés lehetőségét a Be. 3. §-ának (4) bekezdése, felülvizsgálatot pedig a Be. 416. § (4) bekezdésének b) pontja kizárja. Az ismételt felülvizsgálati indítvány benyújtásával összefüggő tájékoztatás a Be. 418. § (3) bekezdésén alapul azzal, hogy ez esetben a Kúria a Be. 421. § (3) bekezdésére figyelemmel az elutasító határozat hozatalát is mellőzheti.

Budapest, 2014. április 14.

*Dr. Csere Katalin s. k. a tanács elnöke, Dr. Soós László s. k.
előadó bíró, Dr. Szabó Péter s. k. bíró*

A kiadmány hitelélül:

AIné írnök